

Dosarul nr. 3ra-282/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: Gr. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, M. Guzun, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Pantelei împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ, declararea ilegalității răspunsului și obligarea recalculării pensiei,

împotriva deciziei din 07 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 25 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 14 august 2019, Pavel Pantelei, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ, declararea ilegalității răspunsului și obligarea recalculării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a activat în cadrul organelor afacerilor interne până la 10 martie 2016, obținând calitatea de pensionar al Ministerului Afacerilor Interne, cu calculul vechimii în muncă de 25 de ani. În temeiul ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018, s-a efectuat recalcularea vechimii în muncă introducând-se avantajele pentru perioada activității în Batalionul Serviciului Pază și Escortă și Izolatorul de Detenție Provizorie, astfel vechimea în muncă fiindu-i stabilită la momentul ieșirii la pensie de 28 ani, or, la ieșirea la pensie cuantumul pensiei constituia suma de 65 % din suma soldei, însă urma ar fi stabilită pensie în mărime de 75 % din suma soldei.

Reclamantul a menționat, că s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Anenii Noi în vederea recalculării pensiei, însă actele nu i-au fost primite. După care a

formulat cerere prealabilă, pe care a expediat-o Casei Naționale de Asigurării Sociale. Ulterior, la 08 august 2019 a primit răspunsul cu nr. P-1816/19 din 08 august 2019, prin care i-a fost refuzat în recalcularea pensiei.

Reclamantul consideră, că refuzul este unul neîntemeiat, nefondat și pasibil de a fi declarat ilegal, conform normelor indicate în Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurări cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea ilegalității refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P-1816/19 din 08 august 2019, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea cuantumului pensiei, începând cu data de 10 martie 2016 în cuantum de 75 % din solda lunară, luându-se în considerație Certificatul eliberat de Inspectoratul de Poliție Bender cu nr. 2/2092 din 03 mai 2018.

Prin hotărârea din 25 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă integral acțiunea depusă de Pavel Pantelei, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali, s-a constatat ilegalitatea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P-1816/19 din 08 august 2019 privind respingerea cererii, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a recalcula și achita lui Pavel Pantelei pensia începând cu data de 10 martie 2016 în cuantumul de 75 % din suma soldei lunare în temeiul certificatului eliberat de Inspectoratul de Poliție Bender nr. 2/2092 din 03 mai 2018.

La 26 februarie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 25 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la 26 mai 2020 a depus prin intermediul oficiului poștal motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse de Pavel Pantelei.

Prin decizia din 07 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 25 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Pantelei împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ, declararea ilegalității răspunsului și obligarea recalculării pensiei.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii reclamantului Pavel Pantelei, având în vedere că Ministerul Afacerilor Interne la data de 10 martie 2016, prin calculul vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei, a concluzionat în mod eronat că vechimea în serviciu, vechimea totală în muncă, pentru fixarea pensiei la 10 martie 2016, constituie 25 ani și 4 zile. Ca urmare, se constată că lui Pavel Pantelei inițial nu i s-a calculat vechimea în muncă, ținând cont de înlesnirile prevăzute de lege, or, Ministerul Afacerilor Interne urma să calculeze și să stabilească reclamantului pensia, ținând cont de vechimea în muncă cu înlesniri, și anume: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioada 29 noiembrie 2005 – 22 mai 2009, când intimatul a activat în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie a Comisariatului de Poliție Anenii-Noi.

Astfel, instanța de apel consideră că prima instanța a ajuns la concluzie corectă

despre netemeinicia refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale de a supune recalculării pensia acordată lui Pantelei Pavel, ținând cont de vechimea în muncă calculată cu înlesniri, în baza Certificatului eliberat de IP Bender la 03 mai 2018, cu nr. 2/2092, fapt ce duce la anularea acestui răspuns.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 23 decembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o prin intermediul oficiului poștal, cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii.

În motivarea recursului, Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Recurenta a declarat că alegațiile intimatului Pavel Pantelei nu sunt aplicabile prezentei cauze, deoarece acesta nu a activat în vreo funcție din cadrul sistemului penitenciar. Or, este cert faptul că izolatorul de detenție provizorie, cât și batalionul Serviciului Pază și Escortă, nu fac parte din instituțiile penitenciare care se regăsesc la art. 6 alin. (2) al Legii nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar și respectiv, se deduce faptul că pretențiile intimatului sunt neîntemeiate și nu au bază legală de admitere.

Recurenta a mai invocat, că prevederile pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994, prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și anume, în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Totodată recurenta a menționat că intimatul Pavel Pantelei în perioadele solicitate pentru a fi calculate cu două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, a activat în calitate de inspector în izolatorul de detenție provizorie al Centrului Național Anticorupție, dar nu în instituțiile prevăzute de art. 8 pct. d) al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994. Respectiv, în opinia recurente, nu este temei pentru a considera ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P-1816/19 din 08 septembrie 2019 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la stabilirea, efectuarea și recalcularea cuantumului pensiei, cu achitarea pensiei începând cu data de 10 martie 2016, în cuantum de 75 % din solda lunară.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 07 octombrie 2020, fiind notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale prin intermediul poștei electronice, la data de 24 noiembrie 2020, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică activă

alina.chiselita@justice.md anexat la materialele cauzei (f.d. 114 verso). Astfel, recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 23 decembrie 2020 este în termen.

La 27 ianuarie 2021 în adresa intimatului Pavel Pantelei și avocatul Vladimir Kovali a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 125).

La 03 februarie 2021 și 15 februarie 2021 Pavel Pantelei, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a depus prin intermediul poștei electronice, referințe prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan